

Förhållandena inom textilindustrien

Sylvi Olbert

1925

Det finns väl knappast någon industri i Sverige som har så dåliga arbets- och löneförhållanden som textilindustrin.

Om vi se tillbaka ett årtionde och titta på en textilarbetares lön då, jämförd med någon annan industriarbetares lön, se vi att textilarbetares lön är avsevärt lägre. Så var exempelvis den manliga textilarbetares lön ända upp till slutet av 1918 endast en 33 å 34 kr. pr vecka.

I slutet av 1918 ökades lönerna något, men dock ej i ringaste proportion till vad livsförnödenheterna kostade.

1919 och 20 voro lönerna högst. På den plats där denna artikelförfattare arbetar, var då lönen 28 öre pr timma för högst betalande.

Redan 1921 började lönerna dala ner utan något som helst motstånd från textilarbetsförbundets sida.

1922 pressades lönerna ner ännu mer. Inte mindre än fyra gånger företags lönereduceringar under detta års lopp, 10 proc. första kvartalet, samt 5 proc. för vart av de tre återstående kvartalen. Ett i sanning belysande exempel på en organisations ineffektivitet när det gäller kampen om brödet.

Det fanns dock en opposition inom de olika avdelningarna ute i landet, en opposition, som inte ville ge sig utan strid, men en opposition som tyvärr var för svag för att göra sig hörd. Och denna gång, lika väl som vid nästan varje avtalsuppgörelse inom textilindustrin, angåvo ledningen inom förbundet och inte arbetarna tonen med hr Janzén som tenor.

Det är omöjligt för oss med våra små kassor uppta en strid med arbetsgivarna som har miljoner att strida med, och så är konjunkturerna så dåliga inom textilbranschen nu.

Denna visa har sjungits i det oändliga, och invagat textilarbetarna i tron att de aldrig kunna våga en strid mot arbetsgivarna. Vilket nog inte heller går med den organisation som finns i dag.

Så komma vi fram till 1923, då lönerna pressades ned till sitt nuvarande stadium av veritabla moderna svältlöner.

I år ha ju arbetsgivarna försökt att ännu mer sänka dem, medan arbetarna i sin tur försökt att höja dem.

Den som något så när följt de senaste avtalsunderhandlingarna inom textilindustrin har sett vilken parodi dessa voro. Hela resultatet var ju också endast prolongering av gällande avtal ännu ett år. Det betyder ännu ett år av svält och nöd för Sveriges textilarbetare.

Det vanliga argument arbetsgivarna komma med är: »vi kunna inte betala våra arbetare mera än vi göra». »Visst vilja vi att våra arbetare skola ha bra betalt, men för konkurrensens skull», säga arbetsgivarna, - och så drar man en lång harang om de låga lönerna i utlandet och därav följande konkurrenskraft. Så har allt snart varit klappat och klart.

Och arbetsgivarerna ha ett år framåt i lugn och ro, kunnat skrapa åt sig miljoner och åter miljoner i profit. Dessa miljoner äro slavade samman av några tusen män, 15 å 6 tusen kvinnor och 6 å 7 tusen barn.

Därmed äro vi inne på ett av de sorgligaste kapitlen i textilindustrin.

Så en kväll vid en fabriksport vid en textilfabrik när arbetet för dagen är slut och du skall få se vad barn som spys ut från den svarta, dystra fabriken, små bleka barn, med infallna kinder, håliga ögon, barn, som i stället för att arbeta, borde sitta på skolbänken.

Följ sedan ett av dessa barn hem får du se hur barnet har det, med sina 5 å 6 syskon. Trångt om utrymme o. s. v. Ja, du vet själv hur en fattig arbetare har det.

Barnet kastar i all hast i sig lite kaffe för att så fort som möjligt komma ut och leka, och för någon timma glömma sig bort från fabriken kvävande atmosfär, för att nästa dag fortsätta grottekvarnsvandringen. År efter år gå tills liemannen en dag klipper av den svaga livstråden, och den fallne kämpens plats tas av en annan...

Nej, nu blir jag visst alltför sentimental!

Jag skall tala om arbetsförhållanden inom textilindustrin.

Arbetsförhållandena inom textilindustrin av i dag äro nog likartade med arbetsförhållandena inom övriga stora industrier. Naturligtvis är det inte som det borde vara i en hel del fall. Oändligt mycket borde ändras till det bättre, men för att göra detta fordras det, som första punkt, en kampduglig organisation.

Textilarbetarna få ej längre låta hårt organisationsarbete framför sig, innan de kunna förbättra sina arbets- och löneförhållande.

Men ingenting fås ju utan strid, och var försäkrade om att textilarbetarna ge sig inte en tum godvilligt.

Därför vill jag säga till alla mina kamrater inom textilindustrin, och särskilt till de unga, låt oss organisera oss, ej i några gammalmodiga organisationer, där vi stå under förmyndare, utan där vi få råda oss själva. Där vi själva få besluta över vårt eget väl och ve.

Låt oss sida vid sida kämpa för vår klass ekonomiskao ch sociala frigörelse, aldrig svika, aldrig ge tappt, aldrig tappa modet och segern är vår!

Vi ha allt att vinna, och inget annat än slavbojorna att förlora!

Det Anarkistiska Biblioteket



Sylvi Olbert
Förhållandena inom textilindustrien
1925

Tidningen Brand #7 1925

www.anarkistiskabiblioteket.se